

KOKOUSPÖYTÄKIRJA
LUONNOS

SIVIILIPALVELUSLAIN MUUTOKSIA VALMISTELEVAN TYÖRYHMÄN KOKOUS

Kokousaika: 30.1.2026 klo 13.00–15.00

Kokouspaikka: Hybridi TEM Aleksanterinkatu 4–10 A 113 Kierre / Teams

Läsnäolijat

Puheenjohtaja	Jan Hjelt, työ- ja elinkeinoministeriö – Poissa
Varapuheenjohtaja	Eeva Vahtera, työ- ja elinkeinoministeriö – Paikalla
Sihteeristö	Aino-Inkeri Miestamo, työ- ja elinkeinoministeriö – Paikalla Marke Kuosa, Siviilipalveluskeskus – Paikalla
Työryhmän jäsenet	Tero Jokilehto, liikenne- ja viestintäministeriö – Paikalla Jukka Lehtinen, opetus- ja kulttuuriministeriö – Paikalla Merja Hilpinen, opetus- ja kulttuuriministeriö, varajäsen – Poissa Marikaisa Tiilikainen, puolustusministeriö – Poissa Anni Pöyry, sisäministeriö – Paikalla Salla Paavilainen, sosiaali- ja terveysministeriö – Paikalla Mirva Ojala, Turvallisuuskomitean sihteeristö – Paikalla Kati Orkola, valtiovarainministeriö – Poissa Hanna Eronen-Jarva, ympäristöministeriö – Paikalla Andreas Schneider, Huoltovarmuuskeskus – Paikalla Mikko Reijonen, Siviilipalveluskeskus – Paikalla

1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja Eeva Vahtera avasi kokouksen klo 14.00.

Turvallisuuskomitean sihteeristön uusi edustaja Mirva Ojala esittäytyi.

2. Edellisen kokouksen (16.12.2025) pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen 16.12.2025 pidetyn kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin muutoksitta.

3. Keskeisten säännösluonnosten tarkastelu

Käytiin keskustelua keskeisistä säännösluonnoksista.

1 §:ään voi ilmetä tarve asevelvollisuuslakiin sisältyvää, kansainvälisiin sopimuksiin viittaavaa säännöstä vastaavalle säännökselle.

3 §:n 3 momenttia oli muokattu edellisen kokouksen keskustelun perusteella siten, että työpalvelutehtäviä luonnehdittaisiin yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta sekä varautumista, valmiutta ja jatkuvuudenhallintaa tukeviksi. Momentti ei sisältäisi toimialojen luetteloa. Muotoilu todettiin hyväksi.

4 §:n kohdalla todettiin, että esityksessä siviilipalveluksen kesto säilyisi ennallaan.

8 §:n osalta todettiin tarve lisätä 2 momentin 1 kohtaan HUS-yhtymä, koska se ei ole hyvinvointialue eikä myöskään 2 kohdassa mainittu kuntayhtymä. Lisäksi todettiin, että 9 kohdassa mainittua yleishyödyllistä toimintaa harjoittavaa yksityisoikeudellista yhteisöä ei ole tarpeen tarkentaa lain tasolla, mutta ohjeistuksessa voidaan antaa yksityiskohtaisempia tulkintaohjeita siitä, milloin yksityisoikeudellinen yhteisö voi toimia palveluspaikkana, jotta tulkintakäytäntö olisi selkeää ja yhdenmukaista.

10 §: kohdalla todettiin, että kaikkien ministeriöiden hallinnonalalla ei ole lainkaan siviilipalvelusvelvollisille soveltuvia tehtäviä. Pykälän kumoamista voitaisiin pitää lähtökohtana, mutta olisi tarve vielä pohtia, miten varmistettaisiin palveluspaikkojen riittävyys. Asia pyydetään vielä käymään läpi taustaorganisaatioissa.

10 a §:n kohdalla todettiin hankalaksi, jos siviilipalveluslakiin lisättäisiin valmiussuunnitteluun liittyviä velvoitteita. Siviilipalveluksen hyödyntämisen huomiointi / arviointi osana julkisen hallinnon valmiussuunnittelua voisi sopia luontevammin ehdotetun valmiuslain valmiussuunnittelua koskevan pykälän (8 §) perusteluihin.

15 §:ään on ehdotettu uutta muotoilua, jonka mukaan siviilipalvelusvelvollinen ei voisi suorittaa työpalvelujaksoa tehtävässä, johon hänellä on vakituinen työ- tai virkasuhde eikä vastaavissa tehtävissä samassa organisaatiossa. Todettiin, että työ- tai virkasuhteen ei tarvitsisi olla vakituinen, joten poistetaan sana luonnoksesta.

19 §:ään on tehty muutoksia edellisen kokouksen jälkeen. Ehdotetaan, että poistettaisiin maininta mahdollisista useista vakaumuksentutkintalautakunnista – yksi vakaumuksentutkintalautakunta riittäisi, jotta voitaisiin taata riittävän asiantunteva hakemusten käsittely. Lautakuntaan lisättäisiin toinen vakaumuksiin perehtynyt jäsen, jolloin yksi jäsen olisi uskonnollisiin vakaumuksiin perehtynyt ja toinen eettisiin vakaumuksiin perehtynyt.

38 §:ään on saatu edellisen kokouksen jälkeen SM poliisiosaston ja Poliisihallituksen näkemys perusteluineen. Ehdotetaan siviilipalvelusvelvollisille vastaavaa virkavastuusääntelyä kuin julkisyhteisön palveluksessa työsuhteessa oleville, eli ns. suppeaa virkavastuuta.

49 §:n kohdalla todettiin, että voimassa olevan pykälän sanoitus on hieman vanhentunut. STM katsoo asiaa.

9 luvun osalta todettiin, että säännösluonnoksiin on tehty joitakin sellaisia täsmennyksiä, joilla pyritäisiin varmistamaan sitä, että valtion kustantama siviilipalveluksen reservin työpanos kohdistuisi tilanteen kannalta kriittisiin tehtäviin. TEMin sisäisesti on käyty keskustelua muiden poikkeusoloissa mahdollisten velvollisuuksien (mm. yleinen työvelvollisuus) työehdoista ja siitä, tulisiko siviilipalveluslaissa säätää siviilipalveluksen reserviä koskevista työehdoista tarkemmin vai jättää asia voimassa olevan lain tapaan suhteellisen avoimeksi. Pohdintaa vaatii vielä myös se, tulisiko siviilipalveluksen reservin hyödyntämiselle asettaa jonkinlainen kestoja koskeva rajoitus. TEM tekee näitä koskevan ehdotuksen seuraavaan kokoukseen.

73 §:ää koskien on saatu oikeusministeriöltä pohdintatukea. Vaikka täydennyspalvelusvelvollisuuden rikkomisesta sakkoihin tuomittu on mahdollista määrätä uudelleen täydennyspalvelukseen ja, jos hän jättää saapumatta, tuomita uudelleen sakkoon, kokonaisuus ei vaikuta kaksoisrangaistavuuden kiellon näkökulmasta siinä määrin ongelmalliselle, että säännöstä olisi tarvetta muuttaa. Keskustelussa todettiin, että tällaiset tilanteet ovat erittäin harvinaisia.

Vankeusrangaistuksen sisältävien säännösten osalta todettiin myös oikeusministeriöltä saatujen kommenttien pohjalta, että vaikka periaatteessa tavoitteena on keskittää vankeusrangaistuksen si-

sälvätvät säännökset rikoslakiin, niitä voidaan kokonaisharkinta huomioiden säilyttää myös erityislainsäädännössä. Siviilipalveluslain sisältämien rangaistussäännösten siirtäminen rikoslakiin ei vaikuta tässä yhteydessä tarpeelliselta.

76 ja 77 §:n osalta on tarve huolehtia, että sodan olosuhteissa normaalioloja ankarampiin vankeusrangaistuksiin tuomittaisiin sekä siviilipalveluslaissa että asevelvollisuuslaissa säädetyn palveluksen osalta täsmälleen samoissa olosuhteissa.

92 §:ää on täsmennetty Kansallisarkiston kanssa käydyn keskustelun pohjalta. Tietojen arkistoinnista ei ole tarvetta säätää erityislainsäädännössä vaan arkistointia koskevat päätökset tehdään arkistolain nojalla.

93 §:ään on lisätty ehdotus tiedonluovutuksesta opinto- ja tutkintopalvelun kautta. Selvitetään vielä, miltä viranomaiselta saataisiin tieto väestönsuojeluvollisuutta koskevasta määräyksestä.

103 §:ään on saatu sisäministeriön ja Poliisihallituksen kommentit, joiden perusteella pykälästä on muokattu tavanomainen nykyaikainen virka-apusäännös. Säännöksessä perustettaisiin Siviilipalveluskeskukselle oikeus poliisin virka-apuun, mutta ei veloitettaisi Siviilipalveluskeskusta pyytämään sitä eikä Poliisia antamaan sitä. Poliisi harkitsisi virka-avun antamisen mahdollisuuden tapauskohtaisesti.

4. Toimeksiannot työryhmälle

- a. Työryhmän jäseniä pyydettiin kommentoimaan seuraavaan kokoukseen mennessä säännöskohtaisia perusteluita.
- b. Säännöskohtaisten perusteluiden kommentoinnin yhteydessä pyydettiin kiinnittämään erityistä huomiota ehdotettavien muutosten vaikutuksiin.
- c. Työryhmän jäseniä pyydettiin selvittämään, onko hallinnonalan lainsäädännössä sellaisia lakeja, joita tulisi muuttaa hankkeen yhteydessä liitelakeina.

Toimeksiannot lähetetään työryhmälle myös erillisellä sähköpostilla.

5. Muut asiat, mm. seuraavat kokoukset.

Seuraavat kokoukset pidetään 11.2.2026 ja 23.2.2026.

Seuraavassa kokouksessa käydään läpi kevään aikataulu. Lisäkokouksia sovitaan tarvittaessa.

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.15.